

AKO ZAČAŤ

Solidárna ekonomika je svetom „skutočných utópií“. Preskúmajte reálne jestvujúce alternatívy, inšpirujte sa nimi a rozvíjajte ich, vyskúšajte nové prístupy.

- **Učte sa z prípadových štúdií:**

Pozrite sa na príklady dobrej praxe, ale aj príklady, ktoré neuspeli. Hľadajte informácie na internete, kontaktujte ľudí z rozličných iniciatív alebo podnikov.

- **Vydajte sa na návštevu do terénu:**

Zážitky z praxe sú vždy inšpirujúce. Porozprávajte sa so skutočnými ľuďmi zapojenými do iniciatívy sociálnej ekonomiky. Kladte konkrétne otázky, pýtajte sa na detaily.

- **Zorganizujte demokratické stretnutie:**

Je kľúčovým prvkom sociálnej ekonomiky. Ak ste súčasťou nejakej komunity, hovorte s ostatnými o tom, kedy je stretnutie demokratické a efektívne.

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie. Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autoriek a autorov a Komisia a ani národná agentúra nezodpovedajú za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Projekt „**Ako rozvíjať solidárnu ekonomiku**“ bol podporený z programu Erasmus+. Má za cieľ šíriť informácie o solidárnej ekonomike v strednej a východnej Európe. Zameriava sa na praktické vzdelávanie a zlepšovanie povedomia o jej transformačnom potenciále. Ďalšie informácie o projekte a vzdelávacie materiály o tom, aký postup voliť pri **zakladaní solidárnej iniciatívy, pri vytváraní komunit, o družstevníctve a družstvách, či o potravinovej suverenite** nájdete na stránke: socioeco.org/busse

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AKO ZAČAŤ

TRANSFORMÁCIA

$A \rightarrow B$

VOTES
1 IIIII
2 IIII
3 I

DEMOKRATICKÁ
SPRÁVA

SPOLOČNÉ
ROZHODOVANIE

SAMO-
ORGANIZOVANIE

VYTVÁRANIE KOMUNÍT

Ak chcete, aby sa váš solidárny podnik alebo iniciatíva zdravo rozvíjali, pokúste sa vytvoriť komunitu, ktorá sa o ne bude starať. Trvalé a kvalitné vzťahy medzi členmi a členkami iniciatívy posilňujú ich aktivitu. A bez nej je rozvíjanie solidárneho ekonomického modelu takmer nemožné.

• Učte sa spolupracovať:

Komunita je živý organizmus. Snažte sa, aby bol každý schopný vyjadriť svoje názory, postoje a potreby a vytvárajte postupy, ktoré vám pomôžu riešiť nesúhlas a konflikty.

• Poznajzte svoju komunitu:

Zistite, kto sú ľudia z vašej komunity a jej okolia. Premýšľajte o tom, ako k nim pristupovať čo najlepšie.

• Otvorte sa:

Popri práci na komunikácii a vzťahoch vo vnútri komunity netreba zabúdať na oslovovanie nových členov a členiek a vytváranie spojenectiev s inými spoločenskými aktérmi a relevantnými hnutiami.

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie. Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autoriek a autorov a Komisia a ani národná agentúra nezodpovedajú za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Projekt „**Ako rozvíjať solidárnu ekonomiku**“ bol podporený z programu Erasmus+. Má za cieľ šíriť informácie o solidárnej ekonomike v strednej a východnej Európe. Zameriava sa na praktické vzdelávanie a zlepšovanie povedomia o jej transformačnom potenciále. Ďalšie informácie o projekte a vzdelávacie materiály o tom, aký postup voliť pri **zakladaní solidárnej iniciatívy, pri vytváraní komunit, o družstevníctve a družstvách, či o potravinovej suverenite** nájdete na stránke:

socioeco.org/busse

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DRUŽSTVÁ A DRUŽSTEVNÍCTVO

Družstvo je autonómne združenie osôb, ktoré sa dobrovoľne spájajú za účelom naplnenia svojich spoločných ekonomických, sociálnych a kultúrnych potrieb a cieľov v rámci spoločne vlastneného a demokraticky riadeného podniku. Družstevné hnutie je dôležitou súčasťou solidárnej ekonomiky.

• **Demokratické rozhodovanie a vlastníctvo:**

Všetky kľúčové rozhodnutia v družstve demokraticky prijímajú jeho členky a členovia. V ideálnom prípade platí, že jeden člen alebo členka má jeden hlas. Všetci spoločne demokraticky rozhodujú aj o využití kapitálu v družstve.

• **Spolupráca ako forma vzťahovania sa k svetu:**

Družstvá spolupracujú s inými družstvami alebo solidárnymi iniciatívami, či podnikmi, podieľajú sa na rozvíjaní družstevného hnutia, podporujú lokálne komunity a rešpektujú mimoludskú prírodu.

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie. Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autoriek a autorov a Komisia a ani národná agentúra nezodpovedajú za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Projekt „**Ako rozvíjať solidárnu ekonomiku**“ bol podporený z programu Erasmus+. Má za cieľ šíriť informácie o solidárnej ekonomike v strednej a východnej Európe. Zameriava sa na praktické vzdelávanie a zlepšovanie povedomia o jej transformačnom potenciále. Ďalšie informácie o projekte a vzdelávacie materiály o tom, aký postup voľiť pri **zakladaní solidárnej iniciatívy, pri vytváraní komunit, o družstevníctve a družstvách, či o potravinovej suverénite** nájdete na stránke: socioeco.org/busse

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DRUŽSTVÁ A DRUŽSTEVNÍCTVO

POTRAVINOVÁ SUVERENITA

Hnutie potravinovej suverenity má za cieľ transformovať súčasný neudržateľný systém výroby a distribúcie potravín na systém, ktorý je regeneratívny a rešpektuje životné prostredie a všetkých ľudí.

Ako sa čo najľahšie zapojiť do hnutia:

Pred reťazcami uprednostnite pestrú ponuku na lokálnych trhoch.

Saňte sa záhradkárom/kou vo vašej, komunitnej či prenajatej záhrade. Inšpirujte gerilovým záhradkarčením.

Saňte sa súčasťou lokálnej iniciatívy komunitou podporovaného poľnohospodárstva.

Pridajte sa k potravinovému družstvu. Ponúkajte zdravé a udržateľné potraviny.

Buďte súčasťou politickej zmeny – propagujte hodnoty potravinovej suverenity.

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie. Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autoriek a autorov a Komisia a ani národná agentúra nezodpovedajú za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Projekt „**Ako rozvíjať solidárnu ekonomiku**“ bol podporený z programu Erasmus+. Má za cieľ šíriť informácie o solidárnej ekonomike v strednej a východnej Európe. Zameriava sa na praktické vzdelávanie a zlepšovanie povedomia o jej transformačnom potenciále. Ďalšie informácie o projekte a vzdelávacie materiály o tom, aký postup voliť pri **zakladaní solidárnej iniciatívy, pri vytváraní komunít, o družstevníctve a družstvách, či o potravinovej suverenite** nájdete na stránke: socioeco.org/busse

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

POTRAVINOVÁ SUVERENITA

ENVIRONMENTÁLNA
UDRŽATEĽNOSŤ

BIODIVERZITA

SPOLUPRÁCA

SPRAVODLIVÁ
CENA A PODIEL

PRÁVA ZVIERAT
A POĽNOHOSPODÁROV